

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

Articulus VIII. An dominium perfectum creatum possit esse simul penes
duos?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

ARTICVLVS OCTAVVS.

An dominium perfectum creatum possit esse simul penes duos?

73. **D**ixi *perfectum*, sive plenum id est insolidum, nam imperfectum posse esse penes plures est certum, ut patet in Emphyteusi, fœudis, &c. Dixi *secundò creatum* quia etiam indubitate dominium increatum & creatum plenum simul componuntur, imò hoc essentialiter alterum præsupponit eique subordinatur.

Quæstio nequit habere locum, nisi in instanti translationis dominij, dum E. g. vendit Petrus, aut donat librum Paulo: utrum tam donans Petrus, quam Paulus donatarius sit perfectus Dominus libri eo instanti, quo est verum dicere: nunc Petrus actu, & formaliter transfert dominium libri in Paulum: donatorium eo instanti fieri Dominum conceditur ferè ab omnibus contra Pontium, estque ratio evidens, quia hoc instanti existit ratio formalis donandi, ergo formaliter seu actualiter existit terminus, qui per eam ponitur, sed per eam ponitur formale, & actuale dominium donati libri in donatario, supposita hujus acceptatione. Dubium ergo restat, an etiam pro eodem instanti remaneat dominium penes donatorem.

Certum est quod in donatore pro si-

gno priori naturæ ad actualem donationem sit potestas physica ad abdicandum à se dominium & non abdicandum, proinde sit hac potestas indifferens, ut pro signo posteriori naturæ coexistat abdicatio, aut ejus contradictorio. Eodem modo etiam in donatario est physica potestas expedita ad acceptandum vel non acceptandum dominium libri oblato, ita ut hac potestas de se indifferens valeat conjungi cum formali dominio, aut hujus negatione.

Hæc physica potestas, quod non sit formale dominium patet, quia hujus contradictorio coexistere potest, eam tamen cum Mauro q. 166. vocamus dominium radicale seu fundamentale: igitur pro hoc intelligitur facultas ad dominium antecedenter habitum retinendum, aut ad nondum habitum acquirendum: per formale verò intelligitur jus positivum antecedenter habitum retentum, aut de novo à nobis acquisitum, & definitum n. 14.

Ex his liquet sine contradictione jus radicale translatoris ad retinendum dominium actuale esse cum jure radicali translatorij ad acquirendum idem actuale dominium, hujus enim acceptatio est obiectum immediatum, ac directum dominij

nij fundamentalis in translatorio, in translatore autem ejus objectum est dominij ejusdem oblatio: ideo hoc non male vocari potest jus reflexum: Controversia itaque est. De dominio formali.

74. Dicendum repugnare etiam divinitus plures simul esse plene dominos in instanti translationis, ita Communior Theologorum, & omnium Juristarum contra Lugo hic *Disput. 2. Sect. 2.* Ariaga, &c. probatur primò: Dominium formale totale, seu plenum est potestas perfecte disponendi de re per *num. 14.* proinde moraliter restringendi libertatem aliorum, ne ea utantur ac ad libitum rem destruendi sine ullius injuria, atqui repugnat, ut talis sit penes plures in instanti translationis, ergo.

Confirmatur: secundum omnes actuale dominium non acquiritur ante ejus acceptationem, ergo nec transfertur nisi per renunciationem juris prius habiti, sicut enim se habet acceptatio ad acquisitionem novi juris, ita abdicatio ad ejus amissionem, non abdicatio autem ad retentionem ejusdem ergo si instanti translationis remanet penes translatores, hoc instanti est necessaria non abdicatio juris: sed eodem instanti simul esset abdicatio juris, seu renunciatio, ergo translator juris eodem instanti renunciaret juri suo, & simul non renunciaret.

Probatur secundò, implicat ut perfectum dominium pro priori natura ad donationem sit in donatore, ergo. Antecedens probatur, perfectum dominium est jus firmum in re, proinde est essentialiter circa rem physice, aut moraliter existentem per *n. 12.* sed implicat ut qua tale sit in donatore pro priori natura ad donationem,

sic enim pro eodem signo deberet intelligi existentia rei donabilis, sed hoc implicat, siquidem pro eo signo habens perfectum dominium est indifferens, ut donet rem vel non donet, sed destruat: indifferencia autem ad rem destruendam pro signo posteriori repugnat, cum existentia ejusdem rei pro signo priori, aliàs pro eodem instanti reali esset simul existentia rei & hujus negatio.

75. Objicies primò in instanti translationis componitur Dominium fundamentale donatoris cum dominio fundamentali donatarij: ergo etiam dominium formale utriusque. Secundò Dominium formale plenum circa eandem rem simul penes duos non impedit plenam utriusque libertatem in eandem rem, ut patet in Dominio DEI & Creaturae. Tertio plenum dominium unius non infert exclusionem à Dominio pleno alterius, sed præcisionem, potest enim cum illo componi & separari. E. g. Petrus conducit Paulum pro deferendis Viennam litteris, Paulus conductus potest eodem tempore operam suam elocare Cajo pariter potest, ut suæ eo deferantur: hoc casu tam Petrus quam Cajo habet plenum Dominium in operam Pauli Titulo stipendij soluti, idque patet exinde, quod etsi Petrus dissolveret pactum cum Paulo, mercedemque repeteret, Paulus adhuc teneretur ex vi pacti Cajani ire Viennam.

Resp. Ad primum esse disparitatem, quod formale utriusque Dominium respiceret eundem terminum v. g. librum donatum secus fundamentale, hoc enim in donatore pro objecto immediatè haberet abdicacionem, seu oblationem dominij, quæ unice, & plenè subest potestati do-

nantis, ex parte Donatarij autem respiceret pro objecto acceptationem Domini, quæ subest immediatè libertati solius Donatarij.

Ad secundum nego assumptum de duplici pleno creato, disparitas inter duo creata & unum Divinum, alterum creatum est clara, quod creatum Dominium proprietatis sit essentialiter à DEO revocabile citra injuriam, neque possit stringere libertatem DEI, unde relatè ad DEUM non est Dominium, sed simplex usus facti, at respectu alterius Creaturæ obligat, ac moraliter stringit libertatem aliorum, ut sic in duobus plenè moraliter stringat, ostendimus impossibilitatem.

Ad tertium nego assumptum, ad probationem. *Resp.* Rectè processurum, si non laboraret falso supposito; supponit enim quod Paulus vi contractus vendat suam operam, quod est falsum; si enim ita, tunc postquam eam vendidisset Petro, non potuisset eandem vendere Cajo, quia hic vendidisset rem non suam, venditur ergo obligatio ponendi operam ex vi pacti; potest autem circa eandem rem esse multiplex obligatio, nempe pro multiplicitate contractus, consequenter multipliciter vendi potest sicut Missæ auditio potest accidere ex pluribus obligationibus, ut si festum incidat in Dominicam.

76. Objicies quartò cum Lugo quicunque validè transfert librum in Paulum, transfert cum potestate legitima, seu munita favore legis, sed talis potestas transferendi librum in Paulum est Dominium in solidum: ita enim transfert, ut possit validè non transferre, ergo quicunque validè transfert librum in Pau-

lum, transfert cum Dominio in solidum, ergo formale Dominium retinet: sed etiam acquirit translatus, ergo. Confirmatur; libertas abdicandi à se Dominium in librum, vel constituitur per ipsum Dominium, vel saltem ut conditionem necessariam exigit, ergo cum libertas abdicandi necessariò debeat posse conjungi cum abdicatione, aut hujus contradictorio, necessariò dicitur etiam conjungi cum Dominio formali, sive abdicet Dominium: antecedens autem probatur. Libertas ad comburendum pallium vel constituitur ex ipso pallio vel hoc saltem ut necessariam conditionem affert, ergo etiam libertas abdicandi à se formale Dominium, nec constituitur per ipsum Dominium, vel hoc ut necessariam conditionem includit.

Resp. Distinguo majorem, transfert cum potestate legitima formali nego majorem, cum radicali, seu fundamentali concedo Ma. Mi. est vera de legitima potestate formali, secùs de radicali, & negatur consequentia. Quare translator eo instanti non habet jus perfectè disponendi de re, sed libertatem & potestatem physicam, ut jus formale penes se retineat, aut destruat, hæc autem libertas ad retinendum jus non sufficit ad formale jus, sed necessaria est exclusio abdicationis, & destructionis juris formalis.

Ad Confirmationem nego antecedens cum sua probatione nam libertas in actu primò proximo comburendi pallium est libertas immediata hoc instanti ad destructionem aut conservationem pallij, proinde potest conjungi in actu secundo cum alterutra, proinde etiam cum destructione: ergo nequit constitui ex pallij existentia, neque hæc afferre libertati necessa-

cessa

cessariam conditionem. Hoc applica libertati abdicandi Dominium.

Ad tollendam hac in re æquivocationem distinguenda est duplex libertas ad aliquid destruendum, nempe mediata, & immediata, prior antecedit instans, in quo est formalis rei destructio, consequenter componi potest cum existentia rei postea destruendæ, talis est libertas medio veneno tollendi vitam alterius, ea enim est mediata respectu propinationis veneni, eique cõexistit vita postea destruenda, immediata autem libertas aliquid destruendi pro nullo signo potest intelligi cõexistens rei destruendæ. E. g. supponamus sententiam Vasq. quod perfecta contritio sit forma sanctificans, & formalis destructio peccati, libertas proxima ad contritionem eliciendam, est eo ipso libertas proxima ponendi peccati destructionem ponendo contritionem, vel per hujus omissionem finire perseverare peccatum, ergo cum libertas se conterendi queat componi cum contritione, proinde cum peccati destructione impossibili cum peccato, fit, ut peccatum destruendum non constituat libertatem proximam destruendi peccatum, nec afferat ei conditionem necessariam, sed satis est, quod habeat virtutem ponendi contritionem, quâ positâ sequatur formalis destructio peccati, uti sequitur in sententia Vasq. vel in sententia aliorum, quod sit solum ultima dispositio, hæc positâ DEUS cedit juri suo per infusionem gratiæ, aut per condonationem extrinsecam, ad quam sequitur formalis destructio peccati.

77. Objicies quintò eodem instanti quo Petrus donat librum Paulo, & hic acceptat, potest Paulus eundem donare

Titio, sed hoc fieri non potest, nisi Paulus donator acquisiverit Dominium formale, cum nemo possit donare aliquid, cujus nunquam habuit Dominium, seu rem non suam.

Confirmatur: translatio libri in Paulum est exercitium actuale Dominiij in librum, sed actuale exercitium Dominiij debet cõexistere Dominio: effectus enim etiam moralis non potest existere nisi causa ejus moralis existat: Dominium autem est causa moralis translationis.

Resp. C. Majorem, nego Minorem ad probationem Distinguo nemo potest donare aliquid, cujus nunquam habuit Dominium aut formale aut radicale C. M. cujus nunquam habuit formale, habuit tamen radicale nego. Paulus qui in casu posito est respectu Petri donatarius, donator verò respectu Titij, nunquam haberet Dominium formale, haberet tamen radicale, per quod in donatore intelligitur facultas expedita ad oblationem formalis Dominiij, in donatario autem significatur facultas ad acceptationem oblatis Dominiij formalis, seu est potestas ponendi aliquid, nempe acceptationem per quam potest acquiri Dominium formale, seu jus in re: exinde patet quod Dominium radicale non sit jus formale & jus in re, nec potestas de re disponendi, sed quod per radicale possit confetti formale, & jus in re. Ex his patet verum esse, quod nemo possit donare rem non suam, quæ non sit sua sinitate tam formalis, quam radicalis Dominiij, secus si non sit sua sinitate formalis Dominiij, dummodo sit sua sinitate Dominiij radicalis.

Ad Confirmationem. Resp. Translationem libri esse actuale exercitium Dominiij

minij non formalis sed radicalis : hoc non illud est causa moralis ipsius, diciturque translationi velut suo effectui coexistere.

78. Pro Reliquis Nota primò pro signo priori translationis in translate non intelligitur formale Dominium absolutum nec ejus carentia, sed præscinditur ab utroque; pro signo posteriori si transfert, intelligitur destructio formalis Dominij. Si non transfert, intelligitur formale perseverare, similiter in translate pro priori naturæ ante acceptationem non intelligitur jus formale, nec hujus carentia, sed ab utroque præscindit, id est, nec includit nec excludit alterum extremum, sed liberè determinando ad unum excludit alterum.

Nota secundò Dominium radicale proximum donandi primò cessare post

translationis instans, quia in esse proximi constituitur per voluntatem donandi & possessionem formalis Dominij pro instanti præcedente instans translationis existentem, quæ possessio cum deficiat pro instanti translationis, fit, ut pro sequente etiam cesset jus radicale proximum donandi in donatore.

Nota Tertio si plures personæ Divinæ, eaque singulæ assumpsisset singulas naturas humanas, fuissent plures Christi. Eo casu nullus Christus adversus alterum habuisset jus, neque plenum in creaturas Dominium, sed cumulativè, nullus enim sine consensu alterius posset disponere E. g. de gloria ut Corona mihi danda, nec tamen voluntatibus dissensissent propter unitatem voluntatis Divinæ, cui quisque suam conformaret.

DIS-